

IOSUD - UNIVERSITATEA „DUNĂREA DE JOS” DIN GALAȚI

Școala Doctorală de Științe Socio-Umane

REZUMATUL TEZEI DE DOCTORAT

ROMANELE POPULARE ROMÂNEȘTI DE SECOL XIX AFLATE ÎN ARHIVA BIBLIOTECII JUDEȚENE „V. A. URECHIA” DIN GALAȚI

**Doctorand,
MILEA NINETA (BĂRBĂTESCU)**

**Conducător de doctorat,
Prof. univ. dr. Eugenia-Simona ANTOFI**

**Seria U2: Filologie - Română, Nr. 44
Galați
2025**

IOSUD - UNIVERSITATEA „DUNĂREA DE JOS” DIN GALAȚI

Școala Doctorală de Științe Socio-Umane

REZUMATUL TEZEI DE DOCTORAT

**ROMANELE POPULARE ROMÂNEȘTI DE SECOL XIX AFLATE ÎN
ARHIVA BIBLIOTECII JUDEȚENE „V. A. URECHIA” DIN GALAȚI**

Doctorand,

MILEA NINETA (BĂRBĂTESCU)

Președinte,

Prof. univ. dr. habil. Arthur-Viorel TULUȘ
Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați

Conducător de doctorat,

Prof. univ. dr. Eugenia-Simona ANTOFI
Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați

Referenți oficiali,

Prof. univ. dr. Vasile SPIRIDON
Universitatea „Vasile Alecsandri” din Bacău

Prof. univ. dr. Iulian BOLDEA
Universitatea de Medicină, Farmacie, Științe și
Tehnologie „George Emil Palade” din Târgu Mureș

Conf. univ. dr. Nicoleta POPA BLĂNARIU
Universitatea „Vasile Alecsandri” din Bacău

Seria U2:Filologie – Română, Nr. 44

GALAȚI

Seriile tezelor de doctorat susținute public în UDJG începând cu 1 octombrie 2013 sunt:

Domeniul fundamental ȘTIINȚE INGINEREȘTI

Seria I 1:	Biotehnologii
Seria I 2:	Calculatoare și tehnologia informației
Seria I 3:	Inginerie electrică
Seria I 4:	Inginerie industrială
Seria I 5:	Ingineria materialelor
Seria I 6:	Inginerie mecanică
Seria I 7:	Ingineria produselor alimentare
Seria I 8:	Ingineria sistemelor
Seria I 9:	Inginerie și management în agricultură și dezvoltare rurală

Domeniul fundamental ȘTIINȚE SOCIALE

Seria E 1:	Economie
Seria E 2:	Management
Seria E 3:	Marketing
Seria SSEF:	Știința sportului și educației fizice
Seria SJ:	Drept

Domeniul fundamental ȘTIINȚE UMANISTE

Seria U 1:	Filologie- Engleză
Seria U 2:	Filologie- Română
Seria U 3:	Istorie
Seria U 4:	Filologie - Franceză

Domeniul fundamental MATEMATICĂ ȘI ȘTIINȚE ALE NATURII

Seria C:	Chimie
----------	---------------

Domeniul fundamental ȘTIINȚE BIOMEDICALE

Seria M:	Medicină
Seria F:	Farmacie

Cuprins

Argument	7
Capitolul 1. Observații teoretico – metodologice asupra paraliteraturii	12
1.1. Dinamica și complexitatea unui concept controversat.....	12
1.2. Paraliteratura pe piața culturală românească - o receptare tardivă și fragmentată.....	28
1.3. Tipuri de discurs paraliterar.....	34
1.4. Formele paraliteraturii în spațiul românesc de cultură. Romanul popular.....	38
1.4.1. Romanul popular – particularitățile unui discurs paraliterar cu mare succes la public.....	41
1.4.2. Romanul popular – un gen care (încă) își (re)scrie istoria.....	42
1.4.3. Scurt istoric asupra dezvoltării formelor romanului popular în România	45
1.4.4. Romanul popular și publicul său - <i>pact de lectură</i> specific și strategii de fidelizare a cititorului.....	56
Capitolul 2. Receptarea critică a romanului popular	61
2.1. Observații asupra apariției și dezvoltării romanului popular în România. Context socio – cultural și dinamica formelor (para)literare.....	61
2.2. Schiță pentru o istorie a receptării critice a romanului popular în cultura română. Texte reprezentative și autorii lor.....	65
2.2.1. <i>Elvira sau amorul fără de sfârșit</i> (1845) - „romans compus de D.F.B.”.....	65
2.2.2. <i>Radul al VII-lea de la Afumați</i> (1846) – H. Buvelot.....	67
2.2.3. <i>Iluzii pierdute</i> (f. a.) – Mihail Kogălniceanu.....	69
2.2.4. <i>Tainele inimii</i> (1850) - Mihail Kogălniceanu	69
2.2.5. <i>Hoții și Hagiul</i> (1853) - Alexandru Pelimon	75
2.2.6. <i>Manoil</i> (1855) - Dimitrie Bolintineanu.....	77
2.2.7. <i>Aldo și Aminta sau Bandiții</i> (1855) - Costache Boerescu / C. Boerescu.....	82
2.2.8. <i>Serile de toamnă la țară</i> (1855) - Al. Cantacuzin / Alexandru (Alec) Cantacuzino.....	84

2.2.9. <i>Bățiște Veleli</i> (1855) - Vasile Alexandrescu – Urechea	87
2.2.10. <i>Coliba Măriucăi</i> (1855) - V.A. Urechia.....	89
2.2.11. <i>Bucur, istoria fundării Bucureștilor</i> (1858) – Alexandru Pelimon	90
2.2.12. <i>Un boem român</i> (1860) - Pantazi Ghica	91
2.2.13. <i>Misterele căsătoriei</i> (1861 – 1866) - C.D. Aricescu / Constantin D. Aricescu.....	94
2.2.14. <i>Misterele Bucureștilor</i> (1862 – 1864) - George Baronzii.....	96
2.2.15. <i>Elena</i> (1862) - Dimitrie Bolintineanu.....	99
2.2.16. <i>Mistere din București</i> (1862) - I.M. Bujoreanu	101
2.2.17. <i>Catistihul amorului și La gura sobei</i> (1865) – s.n.....	106
2.2.18. <i>Fulga sau ideal și real, roman original</i> (1872) - Gr. H. Grande / Gore Haralambie Grande/ Grigore Haralamb Grande.....	108
2.2.19. <i>Vlășia sau ciocoi noi</i> (1876) - Gr. H. Grande / Gore Haralambie Grande/ Grigore Haralamb Grande	109

Capitolul 3. Romanul popular românesc în secolul al XIX-lea. Particularități

tematico – structurale ale corpusului reprezentativ de romane aflate în fondul de

carte ale Bibliotecii „V. A. Urechia” Galați.....	112
3.1. Țările Române la confluența modelelor literare. Condiționări socio – culturale și politice ale literaturii	112
3.2. Scriitorii <i>începutului de drum</i> în viziunea criticilor și istoricilor literari.....	127
3.3. Fondul de carte românească din arhiva Bibliotecii „V. A. Urechia” din Galați. Traduceri, adaptări, romane originale.....	135
3.4. Romanul haiducesc. Preliminarii critice și metodologice.....	152
3.4.1. Panait Macri - <i>Haiducul Țandura</i>	157
3.4.2. Theodor M.Stoenescu - <i>Dragusin Haiducu: Istoria adevarata</i>	172
3.5 Romanul istoric sau romanul „personajului istoric” din perspectiva criticilor și istoricilor literari. Specificitatea formulei de roman.....	179
3.5.1. N. D. Popescu – <i>Bătălia de la Călugăreni. Roman istoric extras din cea mai glorioasă epocă a vieții lui Mihai Viteazul</i>	182

3.5.2. George Baronzi – <i>Frații de crucea neagră. Roman istoric</i>	192
3.5.3. Ion Pop - Florantin - <i>Horea: Roman original</i>	202
3.6. Romanul „criminalului” sau romanul de senzație. Perspective critice și particularități ale formulei de roman.....	211
3.6.1. Ilie Ighel – Deleanu - <i>Tîlharul Fulger. Roman criminal</i>	216
3.6.2. Ilie Ighel – Deleanu - <i>Moartea banditului Simion Licinsky.</i> <i>Roman criminal</i>	233
3.7. Romanul de mistere – perspective critice și trăsături definitorii ale scriiturii românești.....	252
3.7.1. Ion Pop – Florantin - <i>Romeo: Roman original</i>	253
<i>Concluzii</i>	266
<i>Bibliografie</i>	273
<i>Listă de lucrări prezentate și publicate</i>	301

Rezumat

Cuvinte cheie: *paraliteratură, roman popular, receptare critică, roman cu haiduci, roman istoric, roman de mistere, roman de senzație.*

Cercetarea cu titlul *Romanele populare românești de secol XIX aflate în arhiva Bibliotecii Județene „V.A. Urechia” din Galați*, care are ca punct de plecare afirmația lui Marian Barbu, aceea de a transcende „etichetele grăbite sau trimiterile întâmplătoare de istorie literară”¹, își propune o investigare a fondului de carte existent în arhiva bibliotecii sus-menționate, focalizându-se pe romanul popular de secol XIX. Biblioteca gălățeană oferă o fereastră către lumea fascinantă a literaturii din acea perioadă, permițându-ne să explorăm diferitele specii ale romanului popular în scopul identificării și înțelegerii contextului socio-cultural al vremii și al implicațiilor în evoluția de mai târziu a *literaturii mari*. „O dreaptă evaluare a fenomenului literar”² trebuie să țină cont de acest context, deoarece literatura este influențată și reflectă realitatea timpurilor, fiind o oglindă a societății. În opinia lui Pompiliu Marcea, această exigență este aplicabilă tuturor epocilor. Chiar dacă o cercetare literară are drept țel principal identificarea și promovarea textelor cu valoare estetică indubitabilă, în „spiritul unei cercetări oneste și al bunei-credințe”³, este la fel de adevărat și faptul că nu putem înțelege în totalitate, adecvat și corect, funcționarea câmpului literar al unei epoci, văzut ca loc geometric de presiune a numeroși factori extraliterari și de coabitare a numeroase forme (para)literare, multe dintre ele emergente. Mai mult decât atât, întotdeauna marea literatură a fost însoțită, sprijinită și completată de literatura *minoră, periferică*, de paraliteratură, între cele două domenii existând o permanentă tranziție și negociere de forme și structuri artistice.

În ceea ce privește opțiunea noastră pentru romanul popular, ea se justifică prin faptul că am ales, ca temă a cercetării noastre, un gen paraliterar foarte rezistent, în timp, care nu doar că nu a dispărut, ci s-a dovedit capabil să se reconfigureze până în zilele noastre.

Literatura română, aflată la începutul unui proces complicat de modernizare, nu se putea dezvolta în absența unui receptor activ și binevoitor, care să poată să participe la procesul de semnificare prin experiența, conștiința și cultura lui. Romanul popular a venit, astfel, în

¹ Marian Barbu, *Romanul de mistere în literatura română*, Editura Scrisul Românesc, Craiova, 1981.

² Expresia aparține lui Pompiliu Marcea, *Concordanțe și controverse*, Editura Eminescu, București, 1983, p.10.

³ Pompiliu Marcea, *Op. cit.*, p.11.

întâmpinarea unei nevoie în creștere de lectură și de carte, pe fondul unui stadiu incipient de pregătire a publicului cititor, aflat abia la începutul *profesionalizării* sale. Nu este mai puțin adevărat faptul că au existat, chiar de la început, și reacții adverse romanului în genere, și romanului popular în special, dar care nu au putut împiedica împământarea și proliferarea rapidă a acestei specii.

Atitudinea lectorilor secolului al XIX-lea față de roman este corect surprinsă de Dan Mănuță: „în asemenea condiții, era normal ca romanul să fie ostracizat din punct de vedere moral, căci, în ochii unui cititor încă neformat, aducerea, prin alternarea dialogurilor cu intervenția autorului și intarsiile poetice, o lume nouă, înrudită cu aceea cotidiană, de care acel cititor se lovea în fiecare clipă”⁴.

În acest context, opțiunea noastră pentru romanele aflate în fondul de carte al Bibliotecii Județene „V.A.Urechia” din Galați se justifică prin caracterul inedit al unor astfel de scrieri și prin interesul relativ scăzut al exegeților cu privire la acestea, accentul punându-se pe romanele care s-au putut încadra mai ușor în categoria celor cu viabilitate estetică îndelung dovedită. În opinia noastră, însă, aceste romane nu doar că fac parte din peisajul (para)literar încă dificil de diferențiat al epocii, dar îl descriu, poate, cu tendințele, dinamica și în raport cu exigențele publicului de atunci mult mai bine decât romanele *consacrate*.

Capitolul întâi al cercetării noastre, *Observații teoretico – metodologice asupra paraliteraturii*, are drept scop oferirea unui cadru teoretico - metodologic menit să ghideze și să contextualizeze adecvat demersul propriu-zis de cercetare. Acest capitol se organizează în subcapitole, după cum urmează: subcapitolul 1.1. *Dinamica și complexitatea unui concept controversat*, subcapitolul 1.2. *Paraliteratura pe piața culturală românească - o receptare tardivă și fragmentată*, subcapitolul 1.3. *Tipuri de discurs paraliterar* și subcapitolul 1.4. *Formele paraliteraturii în spațiul românesc de cultură. Romanul popular*.

Subcapitolul 1.1. *Dinamica și complexitatea unui concept controversat* își propune să documenteze, la nivel european, conceptul de paraliteratură, clarificând localizarea temporală inițială a termenului, cadrul teoretic configurat de specialiști, diferitele interpretări ale conceptului, factorii determinanți și genurile paraliterare.

Subcapitolul 1.2. *Paraliteratura pe piața culturală românească - o receptare tardivă și fragmentată* își propune să analizeze, în raport cu evoluțiile din spațiul european, momentul

⁴ Dan Mănuță, *Lectură și interpretare. Un model epic*, Editura Minerva, București, 1988, p. 13.

apariției termenului *paraliteratură* în cultura românească. Un alt obiectiv îl constituie examinarea studiilor critice dedicate domeniului, precum și identificarea funcțiilor pe care această literatură *periferică* le îndeplinește.

Subcapitolul 1.3. *Tipuri de discurs paraliterar* va urmări identificarea principalelor genuri specifice domeniului, caracteristicile definitorii ale acestora și studiile critice dedicate.

Subcapitolul 1.4. *Formele paraliteraturii în spațiul românesc de cultură. Romanul popular* se va ocupa de analiza genurilor paraliterare, prezentate din perspectiva criticilor români, încercând să clarifice dacă *paraliteratura* poate fi considerată un gen distinct sau este un spațiu de intersecție a tuturor a mai multor forme și tipuri de scriitură. Tot în această parte a lucrării se va urmări stabilirea particularităților romanului popular, analiza formelor acestuia, particularitățile publicului căruia i se adresează și strategiile utilizate pentru a-l fideliza, valorificând cu precădere observațiile Ioanei Drăgan din studiul acesteia, fundamental pentru domeniu și pentru cercetarea noastră, dedicat romanului popular românesc⁵

Cel de-al doilea capitol, *Receptarea critică a romanului popular*, va aborda, în prima sa parte, apariția și evoluția romanului popular în spațiul românesc, punând în relație acest fenomen cu întreg contextul socio – cultural al epocii și cu dinamica formelor paraliterare. Cercetarea va sistematiza materialul necesar pentru o posibilă schiță a romanului popular de secol XIX, simultan cu inventarierea selectiv – critică a opiniilor critice reprezentative. Astfel gândit, acest capitol va oferi o panoramă comprehensivă a modului în care romanul nostru de început a fost receptat – pe baza unor exemple concrete de romane populare - în dicționare și istorii literare, respectiv studii critice în volume și periodice, informațiile obținute contribuind la înțelegerea onestă a evoluției receptării critice de specialitate a romanului popular românesc.

Capitolul al treilea, *Romanul popular românesc în secolul al XIX-lea. Particularități tematico – structurale ale corpusului reprezentativ de romane aflat în fondul de carte ale Bibliotecii „V. A. Urechia” Galați*, va fi structurat în șapte subcapitole: *Țările Române la confluența modelelor literare. Condiționări socio – culturale și politice ale literaturii; Scriitorii începutului de drum în viziunea criticilor și istoricilor literari; Fondul de carte românescă din arhiva Bibliotecii „V. A. Urechia” din Galați. Traduceri, adaptări, romane originale; Romanul haiducesc. Preliminarii critice și metodologice; Romanul istoric sau romanul „personajului istoric” din perspectiva criticilor și istoricilor literari. Specificitatea formulei de roman; Romanul*

⁵ Ioana Drăgan, *Romanul popular din România. Literar și paraliterar*, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj, 2001.

„criminalului” sau romanul de senzație. Perspective critice și particularități ale formulei de roman; Romanul de mistere – perspective critice și trăsături definitorii ale scriiturii românești.

Primul subcapitol va realiza un periplu prin cultura și literatura română din secolul al XIX-lea pentru a evalua măsura în care literatura s-a adaptat nevoilor și așteptărilor societății. Se va descrie, astfel, contextul socio – cultural și politic ce a favorizat – sau a împiedicat, temporar – apariția și dezvoltarea formelor romanului popular în literatura noastră.

Al doilea subcapitol urmărește completarea și extinderea informațiilor prin intermediul unei sinteze critice operaționale asupra principalelor categorii tematice ale romanului popular, menită să funcționeze și ca instrument metodologic de analiză.

Al treilea subcapitol propune o prezentare rezumativă a fondului de carte românească, păstrat în arhiva Bibliotecii Județene „V.A. Urechia” din Galați, sub formă de traduceri, adaptări și romane originale, precedată de trecerea în revistă a istoricului și a scopului acestei instituții culturale gălățene. Cărțile vor fi prezentate pe trei intervale cronologice - 1801 – 1830, 1831 – 1864, 1865 – 1900 – în acord cu etapele de dezvoltare culturală și literară ale spațiului cultural gălățean. Cercetarea se va baza pe analiza documentară a cataloagelor, în format fizic sau electronic, precum și pe consultarea directă a tuturor textelor narative extinse, indiferent de clasificarea atribuită de autor sau de critica contemporană.

Pentru fiecare etapă, după identificarea cărților și tipurilor literare, se va realiza o analiză statistică a ponderii acestora în total, pe categorii, și a evoluției lor de la o etapă la alta. Acest lucru va permite evidențierea evoluției scrierilor originale în contextul general al scrierilor în limba română, așa cum au fost înregistrate acestea în arhiva bibliotecii sus-numite.

Ultimele subcapitole vor prezenta perspectivele critice și metodologice asupra romanelor haiducești, istorice, „criminale” și de mistere, evidențiind particularitățile de structură și de semnificații pentru fiecare tip de scriitură, impactul asupra publicului, gradul de apropiere sau depărtare față de rețeta romanescă consacrată. Avem în vedere analiza unui corpus format din 2 romane cu haiduci, 3 romane istorice, 2 romane „criminale” și 1 roman de mistere. Algoritmul de analiză va include două etape care decurg, în fapt, una din cealaltă, fiind vorba despre o sinteză cu privire la datele istorico – literare proprii fiecărui roman și la opiniile critice cu privire la acesta, respectiv despre o analiză aplicată pe text, care va evidenția particularitățile narative și de construcție a universului ficțional specific.

Cercetarea de față se va sprijini pe studiile fundamentale și lucrările de referință specifice acestui domeniu, care vor oferi cadrul teoretic și metodologic necesar. Printre acestea amintim: Ioana Drăgan, *Romanul popular din România. Literar și paraliterar*; Ștefan Cazimir, *Pionierii romanului românesc*; Paul Cornea, *Oamenii începutului de drum. Studii și cercetări asupra epocii pașoptiste*; Anton Cosma, *Geneza romanului românesc*; Nicolae Manolescu, *Arca lui Noe, Eseu despre romanul românesc*; Doinița Milea, *Romanul istoric românesc*; Nic., N. Munteanu, *Aspecte și direcții în romanul românesc, de la primele începuturi până azi. Sinteză literară*; Teodor Vîrgolici, *Începuturile romanului românesc și Aspecte ale romanului românesc din secolul al XIX-lea*, Andrei Bodiu, *Șapte teme ale romanului pașoptist*.

Noutatea acestei cercetări constă în identificarea unui depozit de forme românești valoroase, în raport cu mișcarea formelor literare circumscrise acestui gen literar, capabil să contureze o parte semnificativă a spațiului literar românesc și să ofere material inedit de lucru exegeților interesați de acest fenomen. Un alt aspect novator este faptul că vor fi supuse analizei romane populare care până acum nu au fost examinate de critica literară, oferind astfel o perspectivă integrată asupra evoluției romanului popular și asupra respectării de către scriitori a tiparelor românești utilizate în epocă.

Bibliografie

I. Corpus

1. Baronzi, George, *Frații de crucea neagră. Roman istoric*, Editura și Propr. Tipo- Litografiei Dor. P. Cucu, București, 1883;
2. Ighel – Deleanu, Ilie, *Țîlharul Fulger. Roman criminal*, Editura Librăriei L. Steinberg și Tipografia Modernă Gr. Luis, București, 1894;
3. Ighel, Ilie, *Moartea banditului Simion Licinsky. Roman criminal*, Editura Librăriei H. Steinberg, Tipo-Litografia Dor P. Cucu, București, 1891;
4. Macri, Panait, *Haiducul Țandura*. Scriere originală cu adaose și modificări, Editura Librăriei H. Steinberg, București, 1894;
5. Pop - Florantin, Ion (1843-1936), *Horea: Roman original*, Iași, Tipografia Lucrătorilor Români Asociați, 1885;
6. Pop – Florantin, Ion (1843-1936), *Romeo: Roman original*, Iassi, Tipografia Buciumul Român, 1873;
7. Popescu, N.D., *Bătălia de la Călugăreni. Roman istoric extras din cea mai glorioasă epocă a vieții lui Mihai Viteazul*, Editura Librăriei H. Steinberg, București, 1894;
8. Stoenescu, Theodor M., *Dragusin Haiducu: Istoria adevarata*, București, Editura Librăriei H. Steinberg, 1894.

II. Dicționare și istorii literare

1. Anghelescu, Mircea, *O istorie descriptivă a literaturii române. Epoca premodernă*, Editura Tracus Arte, București, 2019;
2. Dumitrescu Bușulenga, Zoe (coordonator științific), *Istoria literaturii române – studii*, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1979;
3. Călinescu, G., *Istoria literaturii române. De la origini până în prezent*, Fundația Regală pentru Literatură și Artă, București, 1941;
4. Chițimia, I., C.; Dima, Al. (coordonatori), *Dicționar cronologic. Literatura română*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1979;
5. Cioculescu, Șerban; Streinu, Vladimir; Vianu, Tudor, *Istoria literaturii române moderne*, Casa Școalelor, București, 1944;

6. Cioculescu, Șerban; Streinu, Vladimir; Vianu, Tudor, *Istoria literaturii române moderne*, Editura Eminescu, București, 1985.
7. Cioculescu, Șerban; Papadima, Ovidiu; Piru, Alexandru; Ștefănescu, Cornelia, *Istoria literaturii române III. Epoca marilor clasici*, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1973;
8. Densușianu, Ovid, *Literatura română modernă*, Editura Eminescu, București, 1985;
9. Dima, Al.; Chițimia, I.C.; Cornea, Paul; Todoran, Eugen, *Istoria literaturii române II. De la Școala Ardeleană la Junimea*, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1968;
10. Drăgoi, Gabriela; Faifer, Florin; Mănucă, Dan; Teodorescu, Alexandru; Volovici, Leon; Zăstroiu, Remus, *Dicționarul literaturii române de la origini până la 1900*, Ediția a II-a, Editura Academiei Române și Editura Gunivas, București, 2008;
11. Iorga, Nicolae, *Istoria literaturii românești în veacul al XIX-le. De la 1821 înainte, În legătură cu dezvoltarea culturală a neamului*, vol. II, Minerva, Institut de Arte Grafice și Editura, București, 1908;
12. Iorga, N., *Istoria literaturii românești în veacul al XIX-lea – de la 1821 înainte. În legătură cu dezvoltarea culturală a neamului*, vol. I. *Epoca lui Asachi și Eliad (1821 – 1840)*, Ediție și note de Rodica Rotaru. Prefață de Ion Rotaru, Editura Minerva, București, 1983;
13. Iorga, N., *Istoria literaturii românești contemporane I. Crearea formei (1867 – 1890)*. Ediție îngrijită, note și indici de Rodica Rotaru. Prefață de Ion Rotaru, Editura Minerva, București, 1986;
14. Iovănel, Mihai, *Istoria literaturii române contemporane 1990 – 2020*, Editura Polirom, Iași, 2021;
15. Ivașcu, George, *Istoria literaturii române*, vol. 1, Editura Științifică, București, 1969;
16. Manolescu, Nicolae, *Istoria critică a literaturii române*, vol. I, Editura Fundației Culturale Române, 1997;
17. Manolescu, Nicolae, *Istoria critică a literaturii române (I)*, ediție revizuită, Editura Aula, Brașov, 2002;
18. Manolescu, Nicolae, *Istoria critică a literaturii române. 5 secole de literatură*, Editura Paralele 45, Pitești, 2008;

19. Marin, Mihaela; Nedelcu, Carmen, *Dicționar de termeni literari*, Editura All Educational, București, 2001;
20. Micu, Dumitru, *Scurtă istorie a literaturii române I. De la începuturi până la primul război mondial*, Editura Iriana, București, 1994;
21. Neagu, Marin, *Istoria literaturii române în date*, Editura Bibliotheca, Târgoviște 2001;
22. Negoîtescu, I., *Istoria literaturii române*, Editura Minerva, București, 1992;
23. Piru, Al., *Istoria literaturii române de la început pînă azi*, Editura Univers, București, 1981;
24. Piru, Al., *Istoria literaturii române*, Editura „Grai și suflet – Cultura națională”, București, 1994;
25. Rotaru, Ion, *O istorie a literaturii române, Vol. I (De la origini pînă la 1900)*, Editura Minerva, București, 1971;
26. Zamfir, Mihai, *Scurtă istorie. Panorama alternativă a literaturii române*, Editura Polirom, Iași, 2021.

III. Bibliografie generală

În volume:

1. Arnaud, Noël; Lacassin, Francis; Tortel, Jean, *Entretiens sur la paralittérature, Colloque culturel international de Cérisy-la-Salle, 1-er septembre-10 septembre 1967*, Plon, Paris, 1970;
2. Bahtin, M. M., *Probleme de literatură și estetică*, Editura Univers, București, 1982;
3. Barthes, R.; Baudry, J., L.; Derrida, J.; Goux, J., J.; Houdebine, J., L.; Kristeva, J.; Pleyner, M.; Ricardou, J.; Risset, J.; Sollers, Ph.; Todorov, Tz., *Pentru o teorie a textului. Antologie „Tel Quel” 1960 – 1971*, Introducere, antologie și traducere Adriana Babeți și Delia Șepețean – Vasiliu, Editura Univers, București, 1980;
4. Brandes, Georg, *Principalele curente literare din secolul al XIX-lea*, Traducere de Yvette Davidesc. Prefață de Romul Munteanu, Editura Univers, București, 1978;
5. Cornea, Paul, *Regula jocului*, Editura Eminescu, București, 1980;
6. Drace – Francais, Alex, *Geneza culturii române moderne. Instituțiile scrisului și dezvoltarea identității naționale. 1700 – 1900*, traducere Marius – Adrian Hazaparu, Editura Polirom, Iași, 2016;
7. Escarpit, Robert, *Literar și social*, Editura Univers, București, 1974;
8. Fondaneche, Daniel, *Paralittératures*, Vuibert, Paris, 2005;

9. Grigorescu, Dan; Alexandrescu, Sorin, *Romanul realist în secolul al XIX-lea*, Editura Enciclopedică Română, București, 1971;
10. Hâncu, G. *Cartea românească veche – Bibliografie*, Biblioteca Regională „V.A. Urechia”, Intreprinderea poligrafică Galați, Galați, 1965;
11. Iliescu, Adriana, *Proza realistă în secolul al XIX-lea. Momente și sinteze*, Editura Minerva, București, 1978;
12. Macarie, Gh., *Sentimentul naturii în proza românească a secolului XIX*, Editura Minerva, București, 1978;
13. Marcea, Pompiliu, *Concordanțe și controverse*, Editura Eminescu, București, 1983;
14. Marino, Adrian, *Biografia ideii de literatură*, vol. 5, Editura Dacia, Cluj – Napoca, 1998;
15. Marthe, Robert, *Romanul începuturilor și începuturile romanului*, Traducere de Paula Voicu – Dohotaru, Prefață de Angela Ion, Editura Univers, București, 1983;
16. Mănuță, Dan, *Lectură și interpretare. Un model epic*, Editura Minerva, București, 1988;
17. Minar, Octav, *Critica literară în secolul al XIX-lea*, Editura Socec & Co. S.A., București, f.a.;
18. Negrici, Eugen, *Figura spiritului creator. Eseuri*, Editura Cartea Românească, București, 1978;
19. Nemoianu, Virgil, *Îmblânzirea romantismului. Literatura europeană și epoca Biedermeier*, Traducere de Alina Florea și Sanda Aronescu, Editura Minerva, București, 1998;
20. Paine, Thomas, *Epoca rațiunii*, traducere de Alexandru Anghel, Editura Herald, București, 2017;
21. Păltănea, Paul, *Catalogul cărții românești tipărită între anii 1831 – 1865 din Biblioteca „V.A. Urechia”*, Galați, 1983, lucrare manuscris;
22. Popa, Mircea, *Tectonica genurilor literare*, Editura Cartea românească, București, 1980;
23. Porfiriu, Mihail, *Scrieri*, Tipografia Francezo – Română, Iași, 1852;
24. Ricardou, Jean, *Noi probleme ale romanului*, În românește de Liana și Valentin Atanasiu, Prefață de Irina Mavrodin, Editura Univers, București, 1988;
25. Rogojinaru, Adela, *O introducere în literatura pentru copii*, București, Editura Oscarprint, 1999;
26. Saint-Jacques, Denis, *Les institutions du champ de grande production culturelle*, în *L’Institution du texte. Pour Jacques Dubois*, Danielle Bajomée, Editura Jean-Pierre Bertrand & Jean-Marie Klinkenberg, Bruxelles, 1999;
27. Ștefănescu, Cornelia, *Momente ale romanului*, Editura Eminescu, București, 1973;

28. Țeposu, Radu, G., *Istoria tragică și grotescă a întunecatului deceniu literar nouă*, Editura Eminescu, București, 1993;
29. Tomașevski, Boris, *Teoria literaturii. Poetica*, Traducere, prefață și comentarii de Leonida Teodorescu, Editura Univers, București, 1973;
30. Vianu, Tudor, *Studii de literatură română*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1965;
31. Zamfir, Mihai, *Proza poetică românească în secolul al XIX-lea*, Editura Minerva, București, 1971.

În periodice:

1. Cărtărescu, Mircea, *Ce-i de făcut?*, Revista „Contrapunct”, Nr. 2, 1990.

IV. Bibliografie critică aplicată

În volume:

1. Barbu, Marian, *Romanul de mistere în literatura română*, Editura Scrisul Românesc, Craiova, 1981;
2. Bodiu, Andrei, *Șapte teme ale romanului pașoptist*, Editura Paralela 45, Pitești, 2002;
3. Cazimir, Ștefan, *Pionierii romanului românesc*, Editura pentru literatură, București, 1962;
4. Călinescu, G., *Studii și cercetări de istorie literară*. Prefață și note de Al. Piru, Editura Tineretului, București, 1966;
5. Cornea, Paul, *Oamenii începutului de drum. Studii și cercetări asupra epocii pașoptiste*, Editura Cartea românească, București, 1974;
6. Cornea, Paul, *Originile romantismului românesc. Spiritul public, mișcarea ideilor și literatura între 1780 - 1840*, Editura Minerva, București, 1972;
7. Cosma, Anton, *Geneza romanului românesc*, Editura Eminescu, București, 1985;
8. Drăgan, Ioana, *Romanul popular din România. Literar și paraliterar*, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj, 2001;
9. Iosifescu, Silvian, *În jurul romanului*, Editura de Stat pentru Literatură și Artă, București, 1959;
10. Manolescu, Nicolae, *Arca lui Noe, Eseu despre romanul românesc*, Editura Gramar, București, 2007;
11. Milea, Doinița, *Romanul istoric românesc*, Editura Europlus, Galați, 2010;

12. Munteanu, Nic., N., *Aspecte și direcții în romanul românesc, de la primele începuturi până azi. Sinteză literară*, Editura Oficiul de librărie, București, 1937;
13. Papadima, Liviu, *Literatură și comunicare. Relația autor – cititor în proza pașoptistă și postpașoptistă*, Editura Polirom, Iași, 1999;
14. Piru, Alexandru, *Analize și sinteze critice*, Editura Scrisul Românesc, Craiova, 1973;
15. Radian, Sanda; Dogaru, Venera, *Sinteze de istoria literaturii române*, Ediția a II-a revizuită și adăugită, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1974;
16. Vârgolici, Teodor, *Aspecte ale romanului românesc din secolul al XIX-lea*, Editura Eminescu, București, 1985;
17. Vîrgolici, Teodor, *Începuturile romanului românesc*, Societatea de Științe istorice și filologice din R.P.R, București, 1956.

În periodice:

1. Martin, Mircea, *Canonizare și decanonizare*, în Revista „Observator cultural”, nr. 2/2000;
2. Ornea, Zigu, *Piața cărții de consum*, în Revista „Dilema”, Anul IV, Nr. 172, 26 aprilie – 2 mai 1996.

Resurse online:

1. Academia Română, *Dicționarul explicativ al limbii române*, disponibil la adresa <https://dexonline.ro>;
2. Academia Română, *Dicționarul General al Literaturii Române*, disponibil la adresa <https://intellit.ro/dictionaries/publication/description?category=general-concepts&number=6&startWith=R&name=Roman+popular>, accesat la data de 15 septembrie 2025;
3. Academia Română, I. P. Florantin. *Recreațiuni fröbeliane, Iași, 1888*, „Analele Academiei Române”, Seria II, tomul XI, 1888 -1889, Partea administrativă și desbaterile, Tipografia Carol Göbl, București, 1889, p. 178, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/AnaleleAcademieiRomane_1888-89_011_SessOrdinareSeria2/?query=i+p+florantin&pg=181&layout=s, accesat la data de 16 august 2025;

4. Academia Română., *Ion Barac. Studii de G. Bogdan – Duică, membru al Academiei Române, ședința dela 20Mai 1932*, „Studii și cercetări XXII”, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, București, 1933, disponibil la adresa https://bcub.ro/lib2life/Ioan%20Barac_Bogdan-Duica%20Gheorghe_Bucuresti_1933.pdf, accesat la data de 13 aprilie 2024;
5. Adameșteanu, Gabriela, *Înapoi la lectură*, „revista 22”, Nr. 11, Anul 1990, disponibil la adresa https://revista22.ro/storage/arhivapdf/11_1990.pdf, accesat la 14 august 2023;
6. Angenot, Marc, *Qu'est-ce que la paralittérature ?*, Études littéraires, vol. 7, 1974, disponibil la adresa <https://www.erudit.org/fr/revues/etudlitt/1974-v7-n1-etudlitt2196/500305ar/>, accesat la 15 iunie 2023;
7. Aron, Paul; Gemis, Vanessa, *Presse ou médias, littérature ou culture médiatique? Question de concepts*, Revista „Le Littéraire en régime journalistique”, Numărul 11, Anul 2012, disponibil la adresa <https://journals.openedition.org/contextes/5392>, accesat la 31 iulie 2023;
8. Baghiu, Ștefan, *Figura boemei la Pierre Bourdieu: câmp literar modern*, în revista „Transilvania”, disponibil la adresa <https://revistatransilvania.ro/wp-content/uploads/2018/02/07.Baghiu.pdf>, accesat la 31 iulie 2023;
9. Baghiu, Ștefan; Pojoga, Vlad; Susarenco, Teodora; Vancu, Radu; Modoc, Emanuel, *Geografia internă a romanului românesc în secolul al XIX-lea*, Revista „Transilvania”, disponibil la adresa <https://revistatransilvania.ro/geografia-interna-a-romanului-romanesc-in-secolul-al-xix-lea/>, accesat la 1 mai 2024;
10. Baronzi, George, *Muncitorii statului*, Librăria G.D. Nebunelii & fii, Galați, f.a., disponibil la adresa https://dspace.bcu-iasi.ro/static/web/viewer.html?file=https://dspace.bcu-iasi.ro/bitstream/handle/123456789/57685/BCUIASI_CARTE_II-1.451_%5bs.a.%5d.pdf?sequence=2&isAllowed=y, accesat la data de 18 martie 2024;
11. Băiculescu, George *Theodor Sperancia*, Revista „Adeverul literar și artistic”, Nr. 432/17.03.1929, Anul 10, p. 8, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/AdevarulSiArtistic_1929_03/?query=Theodor+Speran%C8%9Bia+proza&pg=23&layout=s, accesat la data de 30 aprilie 2025;
12. Bălăeț, Dumitru, *Un roman românesc necunoscut*, revista „România literară”, Nr. 33, 10 august 1972, pp.16 – 18, disponibil la adresa

- https://adt.arcanum.com/ro/view/RomaniaLiterara_1972_07-09/?pg=174&layout=s, accesat la data de 29 aprilie 2024;
13. Bianu, I. „Academia Română și Biblioteca ei”, articol disponibil la adresa <https://restitutio.bcub.ro/storage/item/2023/Mar/academia-romana-si-biblioteca-ei/eMUx4MBo4nQk9ftrmKf5wX9GULoW5lZFZZlWx7j3.pdf>, accesat la data de 16 aprilie 2025;
14. Blaga, Lucian, *Povestiri cu haiduci*, Almanah „Luceafărul”, 1982, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/AlmanahLuceafaru_1982/?query=panait+macri&pg=106&layout=s, accesat la data de 1 mai 2024;
15. Bleton, Paul, *Ça se lit comme un roman policier: comprendre la lecture sérielle*, disponibil la adresa <https://www.proquest.com/docview/224031803>, accesat la 31 iulie 2023;
16. Bloom, Harold, *Canonul occidental*, București, Editura Univers, 1998, disponibil la adresa http://arhiva.romanialiterara.com/index.pl/lista_lui_bloom, accesat la 3 august 2023;
17. Bolintineanu, Dimitrie, *Elena. Roman original de datine politic – filosofic*, Combinatul Poligrafic „Casa Scânteii”, București, 1971, disponibil la adresa <https://revistatransilvania.ro/wp-content/uploads/2019/11/1862.-Dimitrie-Bolintineanu-Elena.-Roman-original-de-datine-politic-filosofic-1971.pdf>, accesat la data de 30.03.2024;
18. Bolintineanu, Dimitrie, *Manoil*, Editura Librăriei Leon Alcalay, București, 1903, disponibil la adresa <https://revistatransilvania.ro/wp-content/uploads/2019/11/1855f-1903e.-Dimitrie-Bolintineanu-Manoil.-Roman-național-1903.pdf>, accesat la data de 20 martie 2024;
19. Bourdieu, Pierre, *Regulile artei. Geneza și structura câmpului literar* (Ediția a II-a), trad. de Laura Albulescu și Bogdan Ghiu, Editura Art, București, 2012, disponibil la adresa <https://www.scribd.com/doc/240138040/Mihaela-Bourdieu-P-Regulile-Artei-2012>, accesat la 31 iulie 2023;
20. Br., B., *Moartea lui Panait Macri*, „Dimineața”, Nr. 1968, Anul 28, 7 iulie 1932, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/Dimineata_1932_07/?query=panait+macri&pg=66&layout=s, accesat la data de 1 mai 2024;
21. Bujoreanu, Ioan, M., *Mistere din București*, Ediție îngrijită, note, glosar și bibliografie de Marian Barbu. Prefața de Ștefan Cazimir, Editura Minerva, București, 1984, disponibil la

adresa <https://revistatransilvania.ro/wp-content/uploads/2019/11/1862.-Ioan-M.-Bujoreanu-Mistere-din-Bucuresti-1984.pdf>, accesat la data 14 martie 2024;

22. Buluță, Gh., *O generație hrănită cu haiduci*, Almanahul „Luceafărul”, 1984, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/AlmanahLuceafaru_1984/?query=n+d+popescu+roman&pg=91&layout=s, accesat la data de 30 aprilie 2024;
23. Cantacuzino, A., *Serile de toamnă la țară*, Ediție îngrijită, prefață, note și glosar de Livia Grămadă, Editura Dacia, Cluj, 1973, disponibil la adresa <https://revistatransilvania.ro/wp-content/uploads/2019/11/1855f-1973e.-Alexandru-Cantacuzino-Serile-de-toamna-la-tara-1973.pdf>, accesat la data de 16 martie 2024;
24. Cardaș, Gh., *Dimitrie Bolintineanu*, Revista „Universul literar”, Nr. 31/ 01.08.1926, Anul 44, p. 12, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/UniversulLiterar_1926/?query=dimitrie+bolintineanu+viata+lui+vlad+tepes&pg=491&layout=s, accesat la data de 30 aprilie 2025;
25. Cardaș, Gh., *Gheorghe Asachi*, Revista „Universul literar”, Nr. 9/ 28.02.1926, Anul 44, pp. 4 – 5, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/UniversulLiterar_1926/?query=Asachi%2C+Gheorghe%2C+Nuvele+istorice+a+Rom%C3%A2niei&pg=131&layout=s, accesat la data de 30 aprilie 2025;
26. Cardaș, Gh., *Nicolae Gane (1835 – 1916)*, Revista „Universul literar”, Nr. 33/ 15.08.1926, Anul 44, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/UniversulLiterar_1926/?query=Gane%2C+Nicolae%2C+%C3%8Encerc%C4%83ri+litterare&pg=523&layout=s, accesat la data de 30 aprilie 2025;
27. Carpov, Maria, *Aceeași și totuși alta*, Revista „Contemporanul”, Nr. 20/ 16.05.1996, Anul 6, p. 7, disponibil al adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/Contemporanul_1996_01-06/?query=roman+popular&pg=246&layout=s, accesat la data de 26 aprilie 2025;
28. Cartoian, N., *Mihail Kogălniceanu – activitatea literară*, „Analele Academiei Române”, Memoriile secțiunii literare, seria III, tom. XI, Mem. 3, București, 1942, p. 12, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/AnaleleAcademieiRomane_1941-42_011_MemoriileSectLiterareSeria3/?pg=39&layout=s, accesat la data de 30 aprilie 2024;

29. Cazimir, Șt., *Misterul Doamnei L. – În legătură cu începuturile romanului românesc*, Revista „Viața Românească”, Nr. 11/1961, Anul 14, pp. 170 – 172, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/ViataRomaneasca_1961/?query=boucher+marie&pg=2123&layout=s, accesat la data de 30 aprilie 2025;
30. Călinescu, G., *Istoria literaturii române De la origini pînă în prezent*, Editura Minerva, București, 1982, p. 213, disponibil la adresa <https://archive.org/details/calinescu-g.-istoria-literaturii-romane-de-la-origini-pina-in-prezent-minerva-1982/page/212/mode/2up>, accesat la data de 02 mai 2025;
31. Călinescu, G., *Un romancier uitat Ioan M. Bujoreanu*, Revista „Viața Românească”, Nr. 2, 1938, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/ViataRomaneasca_1938_01/?pg=246&layout=s, accesat la data de 21 aprilie 2024;
32. Chifor, Vasile, *Adevăr și ficțiune în romanul istoric*, „Transilvania”, Nr. 8, 1 august 1979, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/Transilvania_1979/?query=romanul+istoric&pg=448&layout=s, accesat la data de 1 mai 2024;
33. Chiorean, Maria; Bălci, Mihaela; Stanislav, Cătălina; Mîrț, Andreea; Olaru, Ovi; Pojoga, Vlad, *Locuire și spațiu în romanul românesc (1845 – 1947)*, Revista „Transilvania”, disponibil la adresa <https://revistatransilvania.ro/locuire-si-spatiu-in-romanul-romanesc-1845-1947/>, accesat la data de 1 mai 2024;
34. Cioculescu, Șerban, *Pillateștii (Ion și Dinu)*, Revista „România literară”, nr. 36, 7 septembrie 1978, Anul 11, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/RomaniaLiterara_1978_07-09/?query=dinu+pillat+si+panait+macri&pg=220&layout=s, accesat la data de 30 aprilie 2024;
35. Ciopraga, Constantin, *Literatura de consum. Între „aventură” și „enigmă”*, „Cronica”, Anul 18, Nr. 15, 15 aprilie 1983, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/Cronica_1983/?query=romanul+de+senzatie&pg=153&layout=s, accesat la data de 9 mai 2024;
36. Constantinescu, Gabriel, *Percepția criminalității în România la sfârșitul secolului al XIX-lea. Imaginea banditului Simion Licinski în cultura populară*, în Ion Bulei, Alin Ciupală, *Ipostaze*

ale modernizării în Vechiul Regat, vol. VI, Editura Universității din București, București, 2010, disponibilă parțial la adresa https://www.academia.edu/641250/Perceptia_criminalitatii_in_Romania_la_sfarsitul_secolului_al_XIX_lea_Imaginea_banditului_Simion_Licinski_in_cultura_populara_in_Ion_Bulei_Alin_Ciupala_Ipostaze_ale_modernizarii_in_Vechiul_Regat_vol_VI_2010_pp_198_223, accesat la data de 30 iunie 2024;

37. Constantinescu, I., *Sadoveanu o nouă treaptă a istorismului*, „Cronica”, Nr. 45, Anul 15, 7 noiembrie 1980, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/Cronica_1980/?query=cronica+1980&pg=471&layout=s, accesat la data de 1 mai 2024;
38. Corcodeș, Rodica, *Romanul istoric: cronică și ficțiune*, „Revista de Lingvistică și Știință Literară”, Nr. 1 – 2, 2008, disponibil la adresa https://philologia.ifr.md/archive/1_2008/3-nr1-2008-corcodeș-romanul.pdf, accesat la data de 1 mai 2024;
39. Cornea, Paul, *De la Alecsandrescu la Eminescu*, Editura pentru literatură, București, 1966, capitolul „Despre începutul începuturilor romanului românesc”, disponibil la adresa <https://archive.org/details/cornea-paul-de-la-alecsandrescu-la-eminescu/page/248/mode/2up>, accesat la data de 20 aprilie 2024;
40. Cornea, Paul, *Originile romantismului românesc*, Editura Cartea românească, București, 2008, disponibil la adresa <https://archive.org/details/cornea-paul-originile-romantismului-romanes/page/n3/mode/2up>, accesat la data de 20 aprilie 2024;
41. Cornea, Paul, *Primul roman românesc?*, revista „Contemporanul”, nr. 4, 26 ianuarie 1968, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/Contemporanul_1968_01-06/?pg=32&layout=s, accesat la data de 19 aprilie 2024;
42. Cornea, Paul *Romanul românesc de început*, Revista „Viața românească”, Nr. 4/ aprilie 1989, Anul 84, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/ViataRomaneasca_1989/?query=Elvira+sau+Amorul+f%C4%83r+de+sf%C3%AEr%C8%99it&pg=296&layout=s, accesat la data de 17 aprilie 2025;
43. Cosma, Iulia, *Despre studiul traducerii în istorie și problemele spațiului cultural românesc de secol XIX: încercare de conturare a unei direcții de cercetare*, disponibil la adresa https://www.researchgate.net/publication/374332546_Despre_studiul_traducerii_inistorie_si

[problemele spatiului cultural romanesc de secol XIX incercare de conturare a unei di
rectii de cercetare](#), accesat la data de 1 mai 2025;

44. Costandache, Ana – Elena, *Consideration on Toma Pavel's study, la pensée du roman*, „Journal of Romanian literary studies”, No. 9/ 2016, disponibil la adresa <http://old.upm.ro/jrls/JRLS-09/Rls%2009%2048.pdf>, accesat la data de 15 mai 2024;
45. Couégnas, Daniel, *Introduction à la paralittérature*, Seuil, Paris, 1992, parțial disponibil la adresa <https://excerpts.numilog.com/books/9782020135559.pdf>, accesat la 01 iunie 2023;
46. Danubius, *Inaugurarea Bibliotecii publice V.A. Urechie din Galatzi*, Revista „Adevărul”, Nr. 670/15.11.1890, Anul 3, p. 2, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/Adeverul_1890_11/?query=BIBLIOTECA+VA+URECHIA&pg=49&layout=s, accesat la dat de 26 aprilie 2025;
47. Davilla, A., *Mircea Rosetti*, Revista „Gândirea”, Nr. 21/ 01.03.1922, Anul 1, p. 394, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/Gandirea_1921-22/?query=Mircea+C.+Rosetti+nuvele&pg=342&layout=s, accesat la data de 30 aprilie 2025;
48. Dieaconu, Daniel; Nicolau, Viorel; Ungureanu, Alexandru, Ioan; Juncănar, Emil, Pedemonte, *Haiduci și tâlhari – contribuții de mitologie și antropologie istorică*, Editura Limes și Editura Cetatea Doamnei, Piatra-Neamț, 2013, disponibil la adresa <https://www.scribd.com/document/677985948/Haiduci-Si-Talhari-Daniel-Dieaconu-Viorel-Nicolau>, accesat la data de 30 aprilie 2024;
49. Djuvara, Neagu, *O scurtă istorie a românilor povestită celor tineri*, Editura Humanitas, București, 2002, p. 161, disponibil la adresa https://www.academia.edu/24905465/O_SCURT%C4%82_ISTORIE_A_ROM%C3%82NIL_OR_POVESTIT%C4%82_CELOR_TINERI_NEAGU_DJUVARA, accesat la data de 1 mai 2025;
50. Drace-Francis, Alex, *Geneza culturii române modern*, 2006, informații disponibile în interviul acordat doamnei dr. Anca Șincan, în revista „Lapunkt.ro”, disponibil la adresa <https://www.lapunkt.ro/2018/06/45-pentru-45-anca-sincan-interviu-cu-dr-alex-drace-francis/>, accesat la 3 august 2023;
51. Drăgan, Ioana, *Prinderea banditului Licinsky - caz de presă și roman senzațional acum o sută de ani*, „Contemporanul”, Anul 10, Nr. 43, 9 noiembrie 2000, disponibil la adresa

https://adt.arcanum.com/ro/view/Contemporanul_2000_07-

[12/?query=ilie+ighel&pg=282&layout=s](https://adt.arcanum.com/ro/view/Contemporanul_2000_07-12/?query=ilie+ighel&pg=282&layout=s), accesat la data de 10 mai 2024;

52. Dubois, Jacques, *Analyse de L'Institution de la littérature, Quelques points de repère*, disponibil la adresa https://www.persee.fr/doc/prati_0338-2389_1981_num_32_1_1226, accesat la data de 1 august 2023;
53. Eco, Umberto, *Supraomul de masă*, Traducere George Popescu, Editura Pontica, Constanța, 2003, disponibil la adresa <https://ro.scribd.com/document/409039891/Umberto-Eco-Supraomul-de-masa-pdf>, accesată la data de 26 aprilie 2025;
54. Farcaș, Alexandru, *Bucureștii de periferie. Romanțuri și romane de veac XIX*, „Contemporanul”, Nr. 4, 1 aprilie 2014, Anul 25, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/Contemporanul_2014/?query=panait+macri&pg=144&layout=s, accesat la data de 1 mai 2024;
55. Florea, Ghiță, *Precizări în legătură cu paternitatea romanului Donjuanii din București*, disponibil la adresa https://biblioteca-digitala.ro/reviste/Bucuresti-Materiale-de-Istorie-si-Muzeografie/dl.asp?filename=05-Bucuresti-Materiale-de-Istorie-si-Muzeografie-V-1967_081.pdf, accesat la data de 14 aprilie 2024;
56. Forster, E., M., *Aspecte ale romanului*, Traducere de Petku Popescu, Editura pentru Literatură Universală, București, 1968, disponibil la adresa <https://www.scribd.com/doc/152224623/Aspecte-Ale-Romanului-de-E-M-Forster>, accesat la data de 18 august 2023;
57. Georgescu, V., Vasile, *De unde începe romanul*, revista „Viața Românească”, Nr. 5 – 6, 1929, disponibil la adresa <https://dspace.bcu-iasi.ro/static/web/viewer.html?file=https://dspace.bcu-iasi.ro>, accesat la data de 21 aprilie 2024;
58. Gion, *Curierul literar*, Revista „Romanulu”, Anul 29, 5.02.1885, p. 107, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/Romanulu_1885_02/?query=i+p+florantin+horea&pg=10&layout=s, accesat la data de 16 august 2025;
59. Glodeanu, Gheorghe, *Teoreticianul fantasticului*, „Vatra”, Anul 45, Nr. 5, 1 mai 2015, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/Vatra_2015/?query=romanul+de+senzatie&pg=442&layout=s, accesat la data de 9 mai 2024;

60. Hitchins, Keith, *Românii. 1774 – 1866*, Editura Humanitas, București, 1998, p. 145, disponibil la dresa <https://www.scribd.com/document/453406451/Istorie-Keith-Hitchins-Romanii-1774-1866-Humanitas-2013-pdf>, accesat la data de 1 mai 2025;
61. Huybrechts, Florence, *Paralittérature(s)*, disponibil la adresa <http://ressources-socius.info/index.php/lexique/21-lexique/51-paralitterature-s>, accesat la data de 2 august 2023;
62. Ighel, Ilie, *Banditul Simion Licinsky. Roman criminal*, Editura Librăriei H. Steinberg, Tipografia Dor P. Cucu, București, 1890, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/MDRR_0083/?query=ilie+ighel&pg=2&layout=s, accesat la data de 29 iunie 2024;
63. Ionescu, Radu, *Scrieri alese*, Ediție îngrijită, prefată, note și biografie de Dumitru Bălăeț, Editura Minerva, București, 1974, disponibil la adresa <https://revistatransilvania.ro/1861-1974-radu-ionescu-don-juanii-din-bucuresti/>, accesat la data de 30 aprilie 2024;
64. Ionescu, Tr. – Nișcov, *Scrierile lui Boleslav Hasdeu în limba rusă*, „Romanoslavica V”, 1962, p.64, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/Romanoslavica_1962-05/?query=Alexandru+Hasdeu+domnia+arnautului&pg=63&layout=s, accesat la data de 30 aprilie 2025;
65. Iorga, Nicolae *Cărți neașteptate de N. Iorga Membru al Academiei, Comunicare făcută în ședința de la 15 Decembrie 1939*, Analele Academiei Române. Memoriile secțiunii istorice, Seria III, Tomul XXII, 1939 – 1940, p. 296, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/AnaleleAcademieiRomane_1939-40_022_MemoriileSectIstoriceSeria3/?query=+Coconu+Jenic%C4%83++Nuvel%C4%83&pg=333&layout=s, accesat la data de 30 aprilie 2025;
66. Iorga, Nicolae, *Istoria literaturii românești în veacul al XIX-le. De la 1821 înainte, În legătură cu dezvoltarea culturală a neamului*, vol. II, Minerva, Institut de Arte Grafice și Editura, București, 1908, p. 204, disponibil la adresa <https://www.scribd.com/document/403244739/Nicolae-Iorga-Istoria-literaturii-romane%C8%99ti-in-veacul-al-XIX-lea-de-la-1821-inainte-in-leg%C4%83tur%C4%83-cu-dezvoltarea-cultural%C4%83-a-neamului-Volum-pdf>, accesat la data de 16 martie 2024;
67. Iorga, N., *Începuturile romanului nostru*, „Sămănătorul”, an V, nr. 30, 23 iulie 1906, p. 581, disponibil la adresa

- https://adt.arcanum.com/ro/view/Semanatorul_1906/?query=samanatorul+an+V&pg=812&layout=s%2C, accesat la data de 30 aprilie 2024;
68. Iorga, N., *Rectificări*, „Revista istorică”, Nr. 7 – 9/ 01.07.1936, Anul. 22, p. 284, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/RevistaIstorica_1936/?query=Papagalul.+Istorie+moral%C4%83&pg=285&layout=s, accesat la data de 17 aprilie 2025;
69. Lăzăreanu, Barbu, *Ioan Pop Florantin*, Revista „Dimineața”, Nr. 10668/ 04.09.1936, Anul 32, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/Dimineata_1936_09/?query=Pop+%E2%80%93+Florantin%2C+Ion+romeo&pg=36&layout=s, accesat la data de 30 aprilie 2025;
70. Livescu, Cristian, *Dinu Pillat: Itinerarii istorico – literare*, „Cronica”, Anul 13, Nr. 50, 15 decembrie 1978, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/Cronica_1978/?query=romanul+de+senzatie&pg=474&layout=s, accesat la data de 9 mai 2024;
71. Manolescu, Florin, *Literatura S.F.*, Editura Univers, București, 1980, disponibil la adresa <https://ro.scribd.com/document/371334591/Florin-Manolescu-Literatura-SF-pdf>, accesat la data de 15 august 2023;
72. Manolescu, Nicolae, *Actualitatea literară. Regula jocului*, „România literară”, Anul 12, Nr. 2, 11 ianuarie 1979, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/RomaniaLiterara_1979_01-03/?query=romanul+de+senzatie&pg=32&layout=s, accesat la data de 9 mai 2024;
73. Manolescu, Nicolae, *Istoria critică a literaturii române. 5 secole de literatură*, Editura Paralele 45, Pitești, 2008, disponibil la adresa <https://archive.org/details/nicolae-manolescu-istoria-critica-a-literaturii-romane.-5-secole-de-literatura-paralela-45-2008/page/342/mode/2up>, accesat la data de 31 mai 2025;
74. Manolescu, Nicolae, *Lista canonică a literaturii române*, prelegere disponibilă pe canal youtube Centrul Cărții / Romanian Book Centre, la adresa <https://www.youtube.com/watch?v=efLMgTF0H5M&t=783s>, accesat la data de 3 ianuarie 2024;
75. Manolescu, Nicolae, *Teme. Sub pecetea tainei*, Revista „Steaua”, Nr. 8/ 01.08.1978, Anul 29, p. 16, disponibil la adresa

https://adt.arcanum.com/ro/view/Steaua_1978/?query=roman+popular&pg=497&layout=s,
accesat la data de 26 aprilie 2025;

76. Marcu, Alexandru, *Un student român la Pisa și Paris, către 1820: Simion Marcovici*, „Revista Istorică”, Nr. 1 – 3/01.01.2029, Anul 15, p. 44, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/RevistaIstolica_1929/?query=Istoria+lui+Gil+Blas+de+San+tilan+de+Lesage&pg=45&layout=s, accesat la data de 17 aprilie 2025;
77. Marino, Adrian, *Tehnica realizării fantasticului*, „România literară”, Anul 3, Nr. 33, 12 august 1970, p. 8, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/RomaniaLiterara_1970_07-09/?query=romanul+de+senzatie&pg=199&layout=s, accesat la data de 9 mai 2024;
78. Martin, Mircea, *Lista lui Bloom*, Revista „România literară”, Nr. 2, Anul 2001, disponibil la adresa http://arhiva.romanialiterara.com/index.pl/lista_lui_bloom, accesat la data de 3 august 2023;
79. Massart, Pieerre, *La paralittérature: un concept intermédiaire pour une production intermédiaire*, articol disponibil la adresa https://sharepoint.uclouvain.be/sites/rsa/Articles/1992-XXIII-1_06.pdf, accesat la data de 1 iunie 2023;
80. Matei, Andreea, *Proza istorică în spațiul românesc (privire generală)*, disponibil la adresa <https://www.slideshare.net/AndreeaOliviaMatei/andreea-matei-proza-istorica-in-spatiul-romanesc-57850010>, accesat la data de 1 mai 2024;
81. Milică, Ioan, *Geneza culturii române moderne. O interpretare*, Revista „Cronica veche”, Nr. 2/01.02.2017, Anul 7, p. 9, disponibil la adresa, https://adt.arcanum.com/ro/view/Cronica_2017/?query=geneza+culturii+moderne&pg=32&layout=s, accesat la data de 2 mai 2025;
82. Mîndra, V., *Mirtil și Hloe în limba română*, Revista „Români aliterară”, Nr. 6898/21.12.1996, Anul 24, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/RomaniaLibera_1966_12/?query=Jean+Pierre+Claris+de+Florian&pg=85&layout=s, accesat la data de 17 aprilie 2025;
83. Moretti, Franco, *Distant reading*, Editura Verso, London, 2013, disponibil la adresa <https://www.scribd.com/document/546796867/Franco-Moretti-Distant-Reading>, accesat la data de 30 iunie 2024;

84. Morin, Edgar, *L'Esprit du temps. Essai sur la culture de masse*, Grasset, Paris, 1962, parțial disponibil la adresa https://www.persee.fr/doc/rfsoc_0035-2969_1963_num_4_1_7129, accesat la data de 31 iulie 2023;
85. Mouralis, Bernard, *Les Contre-littératures*, Hermann, collection Fictions pensantes, parțial disponibil la adresa <https://hal.science/hal-03129586/document>, accesat la data de 15 iunie 2023;
86. Mouralis, Bernard, *The Undeclared War between Journalism and Fiction*, disponibil la adresa <https://www.fabula.org/actualites/44668/b-mouralis-les-contre-litteratures-nouvelle-edition.html>, accesat la data de 15 iunie 2023;
87. N'Goran, Par David K. *Cours magistral licence 3, Literature et paralitterature*, Universite Methodiste de Cote D'Ivoire, disponibil la adresa <https://umeci.org.ci/wp-content/uploads/2020/04/LITTERATURE-ET-PARALITTERATURE-L3.pdf>, accesat la data de 25 iulie 2023;
88. Negulescu, P.P., *Geneza formelor culturii. Priviri critice asupra factorilor ei determinanți*, Tipografia «Bucovina» I. E. Torouțiu, București, 1934, p. 169, disponibil la adresa <https://www.scribd.com/doc/205834845/P-P-negulescu-Geneza-Formelor-Culturii-Priviri-Critice-Asupra-Factorilor-Ei-Determinanti-Buc-1934>, accesat la data de 2 mai 2025;
89. Nerva, Dragoș, *Un scriitor popular: N. D. Popescu*, „Universul”, Anul 49, Nr. 64, 9 martie 1931, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/Universul_1931_03/?query=un+scriitor+popular+n+d+popescu&pg=78&layout=s, accesat la data de 1 mai 2024;
90. Niță, Dodo; Ciubotariu, Alexandru, *Istoria benzii desenate românești. 1891-2010*, Editura Vellant, București, 2010, parțial disponibilă la adresa https://issuu.com/vellant/docs/istoria_bd_ro, accesat la data de 15 august 2023;
91. Olivier-Martin, Yves, *Histoire du roman populaire en France de 1840 à 1980*, Albin Michel, Paris, 2011, disponibil la adresa https://books.google.ro/books?id=txgxCA3AdN0C&hl=ro&source=gbs_book_other_versions, accesat la data de 19 august 2023;
92. Olteanu, Alexandra, *Modelul gazetăresc al banditului social în romanul tâlhăresc al secolului a XIX-lea*, „Swedish Journal of Romanian Studies”, disponibil la adresa https://www.researchgate.net/publication/370765713_MODELUL_GAZETARESC_AL_BA

NDITULUI SOCIAL IN ROMANUL TALHARESC AL SECOLULUI AL XIX-
LEA 1 THE FEUILLETON MODEL OF THE SOCIAL BANDIT IN THE NINETEE
NTH-CENTURY OUTLAW NOVEL, accesat la data de 30 aprilie 2024;

93. Ornea, Z., *P.P. Negulescu și geneza formelor culturii*, Revista „Ateneu”, Nr. 5/ 01.05.1993, Anul 30, p. 3, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/Ateneu_1993/?query=geneza+culturii+moderne&pg=60&layout=s, accesat la data de 23 mai 2025;
94. P., L., *Două pierderi pentru cultura românească. C. Isopescu – Greul și Ilie Ighel Deleanu*, „Cuvântul”, Anul 15, Nr. 3190, 1 aprilie 1938, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/Cuvantul_1938_04/?query=ilie+ighel&pg=4&layout=s, accesat la data de 10 mai 2024;
95. P.M., *Bibliografie*, Revista „Convorbiri literare”, Nr.11, Anul 16, pp. 451 – 452, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/ConvorbiriLiterare_1882-83_16/?query=int%C3%A2mpl%C4%83rile+cele+minunate+ale+unui+t%C3%A2n%C4%83r&pg=452&layout=s, accesat la data de 17 aprilie 2025;
96. Papadima, Ovidiu, *Literatura de ieri și scriitorii de mâine. Gânduri cu prilejul unei istorii a Sămănătorului*, Revista „Gînd românesc”, Nr. 5/ 1933, Anul I, pp. 198 – 205, disponibil la adresa https://documente.bcuculuj.ro/web/bibdigit/periodice/gandromanesc/1933/BCUCULUJ_FP_BA_LP73_1933_001_005.pdf, accesat la data de 2 mai 2025;
97. Patraș, Antonio, *Mircea Anghelescu și istoria culturală a literaturii române*, Revista „Convorbiri literare”, Nr.10/01.10.2019, p. 83, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/IasulLiterar_2019/?query=Jean+Pierre+Claris+de+Florian&pg=1992&layout=s, accesat la data de 17 aprilie 2025;
98. Patraș, Antonio, *România și Europa: literatură, societate, națiune*, Revista „Convorbiri literare”, Nr. 1/ 01.01.2018, p. 79, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/IasulLiterar_2018/?query=alex+drace&pg=87&layout=s, accesat la data de 1 mai 2025;
99. Patraș, Antonio *Un clasic al culturii naționale: C.D. Aricescu II*, Revista „Convorbiri literare”, Nr. 1/ 01.01.2021, p. 128, disponibil la adresa

https://adt.arcanum.com/ro/view/IasulLiterar_2021/?query=Pelimon+Coliba+indian%C4%83+&pg=137&layout=s, accesat la data de 30 aprilie 2025;

100. Patraș, Roxana, *Pentru reabilitarea literaturii de consum*, în Revista „Convorbiri literare”, 2020, disponibil la adresa, https://www.academia.edu/42014646/Pentru_Reabilitarea_Literaturii_de_Consum, accesat la data de 3 august 2023;
101. Pavel, Toma, *Gândirea romanului*, Traducere din franceză de Mihaela Mancaș, Editura Humanitas, București, 2008, parțial disponibil la adresa <https://www.scribd.com/doc/261486097/242808572-Toma-Pavel-Gandirea-Romanului-PDF>, accesat la data de 1 mai 2024;
102. Pătrașcu, Victoria, *Starea literaturii pentru copii* (V), Revista „Vatra”, 19 octombrie 2021, disponibil la adresa <https://revistavatra.org/2021/10/19/starea-literaturii-pentru-copii-v/>, accesat la data de 15 august 2023;
103. Pârvulescu, Ioana, *Romanul unui tânăr romantic*, Revista „România literară”, nr. 27/ 13.07.2005, Anul 38, p. 21, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/RomaniaLiterara_2005_07-09/?query=Negruzzi%2C+Iacob%2C+Mihai+Vereanu%3A+Roman%2C&pg=52&layout=s, accesat la data de 30 aprilie 2025;
104. Pelion, A., *Matei Vodă la monastirea Sadova*, Tipografia C. Petrescu C & I, C. Costescu, București, 1870, disponibil la adresa <https://revistatransilvania.ro/1870-al-pelimon-matei-voda-la-monastirea-sadova/>, accesat la data de 30 martie 2024;
105. Philippide, Al., *În apărarea romantismului*, Revista „Adevărul Literar și Artistic”, Nr. 856/ 02.05.1937, Anul 18, p. 11, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/AdevarulSiArtistic_1937_05/?query=Adev%C4%83rul+literar+1937&pg=8&layout=s, accesat la data de 2 mai 2025;
106. Pillat, Ion, *Generația nouă față de tradiție și de modernism. Conferința ținută la 27 februarie în sala Ateneului Român*, Revista „Universul Literar”, nr. 13, 27 martie 1927, anul XLIII, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/UniversulLiterar_1927/?query=literatura+haiduceasca&pg=204&layout=s, accesat la data de 30 aprilie 2024;

107. Piru, Al., *O sută de ani de roman*, „Viața românească”, nr. 6, 1957, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/ViataRomaneasca_1957_01/?pg=1463&layout=s, accesat la data de 20 aprilie 2024;
108. Pițoiu, Ion, *Literatura de teren. O perspectivă diacronică și revificări contemporane*, în revista „Transilvania”, disponibil la adresa <https://revistatransilvania.ro/wp-content/uploads/2020/08/07.-Ion-Pitoiu.pdf>, accesat la data de 1 iunie 2023;
109. Pojoga, Vlad; Gârdan, Daiana; Baghiu, Ștefan; Borza, Cosmin; Minculete, Iunis; Frătean, Denisa, *Diversitate identitară în romanul românesc*, Revista „Transilvania”, disponibil la adresa <https://revistatransilvania.ro/diversitate-identitara-in-romanul-romanesc-1844-1932/>, accesat la data de 1 mai 2024;
110. Pojoga, Vlad; Baghiu, Ștefan; Modoc, Emanuel; Gârdan, Daiana; Coroian Goldiș, Andreea, *Tehnici digitale pentru analiza romanului românesc*, Revista „Transilvania”, nr. 10, 1 octombrie 2019, Anul 125, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/Transilvania_2019/?query=panait+macri&pg=871&layout=s, accesat la data de 1 mai 2024;
111. Popa, Mircea, *Dinu Pillat – Aspirația spre sinteză*, Revista „Steaua”, nr. 11, 1 noiembrie 1978, anul 29, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/Steaua_1978/?query=dinu+pillat+si+panait+macri&pg=700&layout=s, accesat la data de 30 aprilie 2024;
112. Queffélec-Dumasy, Lise, *Le Roman-feuilleton français au XIXe siècle*, disponibil la adresa https://dalspace.library.dal.ca/bitstream/handle/10222/47746/07_01_quesaisje.pdf?sequence=1&isAllowed=y, accesat la data de 3 ianuarie 2024;
113. Ralea, Mihai, D., *Literatura de senzație*, „Adevărul Literar și Artistic”, Anul 12, Nr. 550, 21 iunie 1931, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/AdevarulSiArtistic_1931_06/?query=romanul+de+senzatie&pg=16&layout=s, accesat la data de 9 mai 2024;
114. Robot, Al., *J.O. Curwood*, „Rampa”, Anul 17, Nr. 5011, 26 septembrie 1934, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/Rampa_1934_09/?query=romanul+de+senzatie&pg=96&layout=s, accesat la data de 9 mai 2024;

115. Robu, Cornel, *O panoramă a SF-ului din România*, Revista „Orizont”, Nr. 8, 27 august 2012, disponibil la adresa <http://revistaorizont.ro/arhiva/august2012.pdf>, accesat la data de 15 august 2023;
116. Rodríguez, Mariano, Martín *Cine dictează canonul?*, Suportul conferințelor susținute începând cu 22 mai 2012, în România, disponibil la adresa <https://www.srsff.ro/2012/06/dr-mariano-martin-rodriguez-spania-cine-dicteaza-canonul/>, accesat la data de 15 august 2023;
117. Rogojinaru, Adela, *O introducere în literatura pentru copii*, Editura Oscarprint, București, 1999, disponibil la adresa <https://www.scribd.com/document/381871248/144013170-Literatura-copii-pdf>, accesat la data de 15 august 2023;
118. Roman, Ion, *O mie și una de nopți*, Revista „România literară”, Nr. 5/ 30.01.1975, Anul 8, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/RomaniaLiterara_1975_01-03/?query=O+mie+%C8%99i+una+de+nop%C8%9Bi&pg=112&layout=s, accesat la data de 17 aprilie 2025;
119. S., *Banditismul*, „Adevărul”, Anul IV, Nr. 925, 26 august 1981, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/Adeverul_1891_08/?query=banditismul&pg=92&layout=s, accesat la data de 29 iunie 2024;
120. Sanielevici, Alexandru, *Romanul de senzație în gazetăria cotidiană*, „Adevărul”, Anul 42, Nr. 14039, 28 septembrie 1929, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/Adeverul_1929_09/?query=romanul+de+senzatie&pg=120&layout=s, accesat la data de 9 mai 2024;
121. Sevastos, M., *Din copilăria și adolescența lui Mihail Sadoveanu*, Revista „Viața Românească”, nr. 11, noiembrie 1961, anul XIV, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/ViataRomaneasca_1961/?query=literatura+haiduceasca&pg=2020&layout=s, accesat la data de 30 aprilie 2024;
122. Sin, Mihai, *Romanul istoric românesc*, „Cronica”, Nr. 6, 11 februarie 1983, Anul XVIII, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/Cronica_1983/?query=romanul+istoric&pg=55&layout=s, accesat la data de 1 mai 2024;
123. Snell, Melissa, *Chansons de geste*, disponibil la adresa <https://www.thoughtco.com/chansons-de-geste-1788872>, accesat la data de 16 august 2023;

124. Strajan, M., *Din manualul de literatură a D-lui M. Strajan*, Revista „Convorbiri literare”, Nr. 5, 1 septembrie 1892, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/ConvorbiriLiterare_1892-93_26/?query=literatura+haiduceasca&pg=424&layout=s%2C, accesat la data de 30 aprilie 2024;
125. Stan, *Amintiri despre Licinsky*, „Adevărul”, Anul IV, Nr. 925, 26 august 1981, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/Adeverul_1891_08/?query=banditismul&pg=92&layout=s, accesat la data de 29 iunie 2024;
126. Szabo, Lucian-Vasile, *Ficțiune speculativă cu Nicolae Manolescu*, Revista „Arca”, Nr. 3/2020 disponibil la adresa http://www.uniuneascritorilorarad.ro/ARCA/2020/3_2020/zona_SF_3_2020.html, accesat la data de 15 august 2023;
127. S.R.S., *45 pentru 45: Anca Șincan interviu cu Dr. Alex Drace-Francis*, Revista „Lapunkt.ro”, disponibil la adresa <https://www.lapunkt.ro/2018/06/45-pentru-45-anca-sincan-interviu-cu-dr-alex-drace-francis/>, accesat la data de 3 august 2023;
128. Șoitu, Ecaterina, *Un valorificator al folclorului: G. Baronzi*, Revista „Vremea Nouă”, Nr. 580, Anul 2, 31 decembrie 1969, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/VremeaNoua_1969_10-12/?query=roman+istoric+baronzi+george&pg=338&layout=s, accesat la data de 1 mai 2024;
129. Ștefan, Ion, *Purismul lui I. Heliade Rădulescu și traducerea sale din opera lui Byron*, Revista „Limba română”, nr. 3/ 01.05.1974, Anul 23, p. 216, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/LimbaRomana_1974/?query=+Din+Corricolo+de+Alexandru+Dumas&pg=227&layout=s, accesat la data de 22 aprilie 2025;
130. Tasu, George, Bogdan, *Victimologie*, disponibil la adresa https://www.researchgate.net/publication/200536310_Victimologie, accesat la data de 1 iulie 2024;
131. Terian, Andrei; Gârdan, Daiana; Modoc, Emanuel; Borza, Cosmin; Varga, Dragoș; Olaru, Ovi; Morariu, David, *Genurile romanului românesc (1901 – 1932). O analiză cantitativă*, „Revista Transilvania”, disponibil la adresa <https://revistatransilvania.ro/genurile-romanului-romanesc-1901-1932-o-analiza-cantitativa/>, accesat la data de 1 mai 2024;

132. Terian, Andrei; Gârdan, Daiana; Borza, Cosmin; Morariu, David; Varga, Dragoș, *Genurile romanului românesc în secolul al XIX-lea. O analiză cantitativă*, „Revista Transilvania”, disponibil la adresa <https://revistatransilvania.ro/wp-content/uploads/2019/12/03.-Andrei-Terian-Daiana-Gard,,an-Cosmin-Borza-David-Morariu-Dragos-Varga.pdf>, accesat la data de 30 aprilie 2024;
133. Todorov, Tzvetan, *Introduction a la litterature fantastique*, Editions du Seuil, 1939, Parțial disponibil la adresa <https://archive.org/details/introductionlali0000todo/page/n5/mode/2up>, accesat la 14 august 2023;
134. Todorov, Tzvetan, *Typology of detective fiction*, parțial disponibil la adresa www.scribd.com/document/465579005/61393016-w7-Todorov-Typology-of-Detective-Fiction-pdf, accesat la data de 14 august 2023;
135. Tr., G., *Resbelul franco – teutonicu*, Revista „Transilvania”, Nr. 10/ 15.05.1871, Anul 4, p. 124, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/Transilvania_1871/?query=Bujoru+Resbelulu+franco-teutonicu+&pg=127&layout=s, accesat la data de 30 aprilie 2025;
136. Tudoriu – Grünwald, Valentina, *G. Baronzi – poet folclorist*, Revista „Ramuri”, Nr.6/ 15.06.1972, Anul 9, p. 14, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/Ramuri_1972/?query=george+baronzi+fratii+de+cruce+nea+gra&pg=167&layout=s, accesat la data de 30 aprilie 2025;
137. Tudurachi, Adrian, *Fabrica de geniu. Nașterea unei mitologii a productivității literare în cultura română 1825 – 1875*, Institutul European, Iași, 2016, disponibil la adresa https://www.academia.edu/28531035/Fabrica_de_geniu_Na%C8%99terea_unui_mitologii_a_productivit%C4%83%C8%9Bii_literare_%C3%AEn_cultura_rom%C3%A2n%C4%83_1825_1875, accesat la data de 30 aprilie 2025;
138. Tucan, Dumitru, *Literatură și intercursivitate la I.L. Caragiale*, disponibil la adresa https://www.researchgate.net/publication/328465376_LITERATURA_SI_INTERDISCURSIVITATE_LA_IL_CARAGIALE, accesat la data de 3 august 2023;
139. Uricaru, Eugen, *Romanul istoric*, „România literară”, Nr. 24, Anul 20, 11 iunie 1987, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/RomaniaLiterara_1987_04-06/?query=romanul+istoric&pg=240&layout=s, accesat la data de 1 mai 2024;

140. Ursu, N.A., *Un roman francez tradus în secolul al XVIII-lea*, Revista „Cronica”, Nr. 14/ 04.04.1975, Anul 10, p. 5, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/Cronica_1975/?query=%C3%8Ent%C3%AEmpl%C4%83ri+le+lui+Lazaril%C4%83+Torma+atribuit+lui+Diego+Hurtado+de+Mendoza&pg=120&layout=s, accesat la data de 17 aprilie 2025;
141. Varga, Dragoș *Consumism și propaganda în romanul istoric românesc din perioada comunistă (I)*, Revista „Transilvania”, disponibil la adresa https://revistatransilvania.ro/wp-content/uploads/2017/01/18_Dragos_Varga.pdf, accesat la data de 1 mai 2024;
142. Varga, Dragoș, *N. D. Popescu și romanele istorice de consum*, Revista „Transilvania”, disponibil la adresa <https://revistatransilvania.ro/n-d-popescu-si-romanele-istorice-de-consum/>, accesat la data de 1 mai 2024;
143. Varvara, Bogdan, *În chestia romanului de senzație*, „Dimineața”, Anul 25, nr. 8185, 30 septembrie 1929, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/Dimineata_1929_09/?query=romanul+de+senzatie&pg=302&layout=s, accesat la data de 9 mai 2024;
144. Vătămanu, Nicolae, *Cîteva știri cu privire la Nicolae Filimon*, „Viața românească”, Anul 18, Nr. 11, 1965, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/ViataRomaneasca_1965/?query=romanul+de+senzatie&pg=2122&layout=s, accesat la data de 9 mai 2024;
145. Vârgolici, Teodor, *Romanul istoric românesc*, Revista „Luceafărul”, nr. 33, 16 august 1969, anul 12, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/Luceafarul_1969_02/?query=n+d+popescu+roman&pg=45&layout=s, accesat la data de 30 aprilie 2024;
146. Vârgolici, Teodor, *Tîrgoviște – simbol al gloriei strămoșești*, „Contemporanul”, Nr.44, 31 octombrie 1986, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/Contemporanul_1986_07-12/?query=+baronzi+george+roman+istoric&pg=264&layout=s, accesat la data de 9 mai 2024;
147. Vianu, Tudor, *Arta prozatorilor români* Ediție îngrijită de Geo Șerban, Editura Orizonturi, București, 2010, disponibil la adresa <https://biblioteca->

digitala.ro/reviste/carte/vianu/dl.asp?filename=vianu-tudor_arta-prozatorilor-romani_2010.pdf, accesat la data de 30 aprilie 2024;

148. Vintilescu, Virgil, *Structuri clasice în opera lui Ioan Slavici*, Revista „Orizont”, Nr. 34/ 22.08.1975, Anul 26, p. 3, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/Orizont_1975/?query=Slavici++P%C4%83dureanca%3A+Novel%C4%83&pg=233&layout=s, accesat la data de 30 aprilie 2025;
149. Vlad, Ion, „Mara” lui Ioan Slavici, *modernitatea romanului*, Revista „Tribuna”, Nr. 28/10.07.1986, Anul 30, p.1, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/TribunaCultura_1986/?query=Slavici++P%C4%83dureanca%3A+Novel%C4%83&pg=278&layout=s, accesat la data de 30 aprilie 2025;
150. Xenopol, A., D., *Literatura haiducească*, Revista „Rampa”, nr. 2651, 25 august 1926, anul XI, disponibilă la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/Rampa_1926_08/?query=literatura+haiduceasca&pg=89&layout=s, accesat la data de 30 aprilie 2024;
151. Zaciu, Mircea, *Marian Barbu: Romanul de mistere în literatura română*, Revista „Steaua”, Anul 32, Nr. 11/01.11.1981, p. 35, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/Steaua_1981/?query=romanul+romeo+florantin&pg=722&layout=s, accesat la data de 18 august 2025;
152. Zalis, H., *Romantismul românesc (I)*, Revista „Iașul literar”, Nr. 9/ 01.09.1965, Anul 16, p. 4, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/IasulLiterar_1965/?query=romantismul+romanesc&pg=884&layout=s, accesat la data de 2 mai 2025;
153. Zamfir, Mihai, *Din secolul romantic*, Editura Cartea românească, București, pp. 71 – 74, disponibil la adresa <https://ro.scribd.com/document/714516324/Mihai-Zamfir-Din-secolul-romantic-1989>, accesat la data de 26 aprilie 2025;
154. ***, *Banditul Simion Licinski*, Ziarul „Adevărul”, Anul II, Nr. 306, 24 august 1889, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/Adeverul_1889_08/?query=simion+licinski&pg=74&layout=s, accesat la data de 14 mai 2024;
155. ***, *Banditul Simion Licinski*, „Universul”, Anul VI, Nr.193, 27 august 1889, disponibil la adresa

- https://adt.arcanum.com/ro/view/Universul_1889_08/?query=simion+licinski&pg=89&layout=s, accesat la data de 14 mai 2024;
156. ***, *Banditul Simion Licinski (Viața teribilului tâlhar – Prima ispravă – Licinski petrece – Prinderea lui Scăparea- De ce nu e prins – Joc cu potera)*, „Universul”, Anul VI, Nr. 221, 29 septembrie 1889, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/Universul_1889_09/?query=simion+licinski&pg=96&layout=s, accesat la data de 14 mai 2024;
157. ***, *Banditul Simion Licinski prins de poliția orașului Brăila*, Ziarul „Românulu”, Anul 33, Nr. 18, 11 decembrie 1889, disponibil al adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/Romanulu_1889_12/?query=simion+licinski&pg=32&layout=s, accesat la data de 14 mai 2024;
158. ***, „Buletinul Fundațiunei Urechia”, disponibil la adresa https://tinread.bvau.ro/opac/bibliographic_view/561905?pn=opac%2FSearch&q=buletinul+fundatiunii+urechia#level=all&location=0&ob=asc&q=buletinul+fundatiunii+urechia&sb=relavance&start=0&view=CONTENT, accesat la data de 16 aprilie 2025;
159. ***, *Charles Augustin Sainte-Beuve (1804 1869) - critic din supremației criticii franceze despre Critica literară*, informații disponibile la adresa <https://www.scribd.com/document/341666032/Charles-Augustin-Sainte-Beuve>, accesat la 14 august 2023;
160. ***, *Din București, Din lumea de azi – Nuvele de P. Macri*, Revista „Tribuna poporului”, Nr. 175/ 17.09.1898, Anul 2, p. 854, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/TribunaPoporului_1898_2/?query=Macri+nuvele&pg=253&layout=s, accesat la data de 30 aprilie 2025;
161. ***, *Gustave-Émile Barba (1803-1867)*, disponibil la adresa https://data.bnf.fr/15288882/gustave-emile_barba/, accesat la data de 19 august 2023;
162. ***, *Histoire du roman populaire en France de 1840 à 1980*, disponibil la adresa https://books.google.ro/books?id=txgxCA3AdN0C&hl=ro&source=gbs_book_other_versions, accesat la data de 19 august 2023;
163. ***, *L’Institution de la littérature*, disponibil la adresa <https://www.espacenord.com/livre/linstitution-de-la-litterature>, accesat la data de 31 iulie 2023;

164. ***, *Literatura haiducească*, Revista „Rampa”, nr. 2651, 25 august 1926, anul XI, p. 2, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/Rampa_1926_08/?query=literatura+haiduceasca&pg=89&layout=s, accesat la dată de 30 aprilie 2024. Acest articol îl întâlnim citat de Andrei Terian, Daiana Gârdan, Cosmin Borza, David Morariu, Dragoș Varga, *Genurile romanului românesc în secolul al XIX-lea. O analiză cantitativă*, „Revista Transilvania”, ca aparținând lui A.D. Xenopol.
165. ***, *Madame de Staël*, disponibil la adresa <https://www.europeana.eu/ro/exhibitions/pioneers/madame-de-stael>, accesat la data de 20 martie 2024;
166. ***, *Prinderea lui Licinski*, „Timpul”, Nr. 181, 18 august 1891, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/TimpulBukarest_1891_08/?query=simion+licinski&pg=54&layout=s, accesat la data de 14 mai 2024;
167. ***, „Repere istorice”, disponibil la adresa <https://www.bvau.ro/repere.php>, accesat la data de 16 aprilie 2025;
168. ***, Revista „Convorbiri literare”, Nr. 5, 1 septembrie 1892, disponibilă la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/ConvorbiriLiterare_1892-93_26/?query=literatura+haiduceasca&pg=424&layout=s, accesat la data de 30 aprilie 2024;
169. ***, Revista „Familia”, Anul 21, Nr.7/17.02.1885, p. 85, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/Familia_1885/?query=i+p+florantin+horea&pg=84&layout=s, accesat la data de 16 august 2025;
170. ***, Revista „Familia”, Nr. 35/ 30.08.1898, Anul 34, p. 418, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/Familia_1898/?query=Macri+nuvele&pg=417&layout=s accesat la data de 30 aprilie 2025;
171. ***, Revista „Foaia poporului”, Anul 32 Nr.27/06.07.1924, p. 27, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/FoaiaPoporului_1924/?query=ion+pop+florantin&pg=177&layout=s, accesat la data de 18 august 2025;
172. ***, *Romanul de senzație în gazetăria cotidiană*, „Adevărul”, Anul 42, Nr. 14039, 28 septembrie 1929, p. 1, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/Adeverul_1929_09/?query=romanul+de+senzatie&pg=120&layout=s, accesat la data de 9 mai 2024;

173. ***, *Science fiction*, disponibil la adresa <https://literaryterms.net/science-fiction/>, accesat la data de 14 august 2023;
174. ***, *Ședința Academiei Române. Comunicările d-lui prof. N. Iorga*, Revista „Neamul Românesc”, Nr. 278/ 17.12.1939, Anul 34, p. 1, disponibil la adresa https://adt.arcanum.com/ro/view/NeamulRomanesc_1939_C_12/?query=+Coconu+Jenic%C4%83++Nuvel%C4%83&pg=28&layout=s, accesat la data de 30 aprilie 2025.

Sitografie

1. <https://adt.arcanum.com/ro/collection/MuzeulDigitalAlRomanuluiRomanesc/>;
2. https://books.google.ro/books?id=tgxgCA3AdN0C&hl=ro&source=gbs_book_other_versions;
3. <https://www.curteaveche.ro/p/razboiul-lumilor>;
4. https://data.bnf.fr/15288882/gustave-emile_barba/, accesat la data de 19 august 2023;
5. <https://www.ebsco.com/research-starters/history/mademoiselle-de-scudery-e-t-hoffmann>, accesat la data de 14 august 2023;
6. <https://www.ebsco.com/research-starters/literature-and-writing/poes-murders-rue-morgue-published>;
7. <https://www.europeana.eu/ro/exhibitions/pioneers/madame-de-stael>;
8. <https://www.fabula.org/actualites/44668/b-mouralis-les-contre-litteratures-nouvelle-edition.html>;
9. <https://historia.ro/>;
10. <https://literaryterms.net/science-fiction/>;
11. <https://revistatransilvania.ro/1844-d-f-b-elvira-sau-amorul-fa%CC%86ra%CC%86-de-sfa%CC%82rs%CC%A6it-romans-original/>, accesat la data de 20 aprilie 2024;
12. <https://revistatransilvania.ro/1875-i-c-fundescu-scarlat/>;
13. <https://revistatransilvania.ro/1860-pantazi-ghica-un-boem-roman>;
14. <https://www.scribd.com/document/341666032/Charles-Augustin-Sainte-Beuve>;
15. <https://www.thoughtco.com/chansons-de-geste-1788872>.

Rezumate/ teze de doctorat consultate:

1. Decu, Adriana, *Simbolismul minor de la sfârșitul secolului XIX și începutul secolului XX*, teză de doctorat, București, Universitatea din București, Facultatea de Litere, 2011, disponibil la adresa https://www.academia.edu/6941189/UNIVERSITATEA_BUCURESTI_FACULTATEA_DE_LITERE_FILOLOGIE_STUDII_LITERARE_SIMBOLISMUL_MINOR_DE_LA_SF%C3%82RITUL_SECOLULUI_XIX_I_%C3%8ENCEPUTUL_SECOLULUI_XX_COORDONATORI_TIINIFICI, accesat la data de 6 aprilie 2024;
2. Pârș, Anuța, *Romanul pentru adolescenți – formă a romanului popular*, teză de doctorat, Universitatea „Babeș - Bolyai”, Cluj – Napoca, Facultatea de Litere, 2012, disponibil la adresa <https://teze.doctorat.ubbcluj.ro/doctorat/teza/fisier/220>, accesat la data de 6 aprilie 2024;
3. Raț (Bălan), Ileana – Manuela, *Expresivitatea limbajului popular în romanul haiducesc românesc din secolul al XIX-lea*, teză de doctorat, Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, Școala Doctorală de Filologie și Istorie, 2024, parțial disponibilă la adresa <https://doctorate.ulbsibiu.ro/wp-content/uploads/21.-REZUMATUL-TEZEI-DE-DOCTORAT-Raț-Bălan-Ileana-Manuela.pdf>, accesat la data de 18 august 2025;
4. Rogojinaru, Adela, *Literatura pentru copii - o teorie a modelelor producătoare*, teza de doctorat, Susținerea tezei este parțial disponibilă la adresa <https://www.youtube.com/watch?v=d1U2eTSx4O4>, accesat la data de 15 august 2023;
5. Sava, Oana, Lucia, *Romanele de formare în literatura română*, teză de doctorat, Târgu Mureș, Universitatea de Medicină, Farmacie, Științe și Tehnologie „George Emil Palade” din Târgu Mureș, Școala Doctorală de Litere, Științe Umaniste și Aplicate, domeniul Filologie, 2020, disponibil la adresa https://www.umfst.ro/fileadmin/doctorate/sustineri_pub/2020/Sava_Oana/Rezumat_RO.pdf, accesat la data de 6 aprilie 2024;
6. Tican, Manuela, Gabriela, *Romanul polițist în literatura română din secolul al XIX-lea și până în perioada interbelică*, teză de doctorat, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Facultatea de Litere, 2024, parțial disponibilă la adresa <https://litere.uaic.ro/wp-content/uploads/2024/05/3.-rezumat-teza-ro.pdf>, accesat la data de 1 iulie 2024.